

KAKO LAHKO OTROKU POMAGAMO PRI IZBIRI SREDNJE ŠOLE

OŠ Vencija Perka, 6. november 2023

Vaša sogovornica: Sabina Zupan, univ. dipl. soc. del.

Delavnice,
individualna
svetovanja

Karierna
orientacija

Rehabilitacijska
svetovalka

Zaposlitvena in
poklicna
rehabilitacija

Vodenje
projekta

Karierni
center
za mlade

Svetovalka

Svetovalno
središče

Današnji vozni red

1. Šolski sistem v Sloveniji

2. Karierna orientacija in vloga staršev

3. Trg dela in poklici prihodnosti

4. Uporabne informacije in povezave

1. ŠOLSKI SISTEM V SLOVENIJI

1.1. Kakšne so možnosti?

Nižje poklicno izobraževanje (NPI)

POGOJI ZA VPIS	<ol style="list-style-type: none">1. Izpolnjena osnovnošolska obveznost in uspešno zaključen najmanj 7. razred devetletke2. Zaključena osnovna šola po prilagojenem programu
TRAJANJE	2 leti
ZAKLJUČEK	Zaključni izpit (storitev/izdelek)
MOŽNOSTI NADALJEVANJA IZOBRAŽEVANJA	<ol style="list-style-type: none">1. Srednje poklicno izobraževanje (3 leta)2. Srednje strokovno in tehnično izobraževanje (4 leta)
PRAKTIČNI POUK	Minimalno 600 ur
POKLICI	Pomočnik v biotehnikih in oskrbi, pomočnik pri tehnologiji gradnje, pomočnik v tehnoloških procesih, preoblikovalec tekstilij, obdelovalec lesa ...

Srednje poklicno izobraževanje (SPI)

POGOJI ZA VPIS	<ol style="list-style-type: none">1. Uspešno zaključena OŠ2. Uspešno zaključen program nižjega poklicnega izobraževanja
TRAJANJE	3 leta
ZAKLJUČEK	Zaključni izpit (izpit iz slovenščine + zagovor storitve/izdelka)
MOŽNOSTI NADALJEVANJA IZOBRAŽEVANJA	<ol style="list-style-type: none">1. Poklicno-tehnično izobraževanje (2 leti)2. Maturitetni tečaj
PRAKTIČNI POUK	Minimalno 600 ur
POKLICI	<p>Pek, slaščičar, tesar, izdelovalec oblačil, prodajalec, avtoserviser, električar, administrator, mizar, bolničar-negovalec ...</p> <p>Možnost vajeništva na nekaterih programih!</p>

Srednje strokovno in tehnično izobraževanje (SSI)

POGOJI ZA VPIS	<ol style="list-style-type: none">1. Uspešno dokončana OŠ2. Uspešno zaključen program nižjega poklicnega izobraževanja
TRAJANJE	4 leta
ZAKLJUČEK	Poklicna matura
MOŽNOSTI NADALJEVANJA IZOBRAŽEVANJA	<ol style="list-style-type: none">1. Višje strokovno izobraževanje2. Visoko strokovno izobraževanje3. Posamezni študijski programi za pridobitev univerzitetne izobrazbe (z opravljenim izpitom iz enega od predmetov splošne mature) – nujno preveriti vpisne pogoje!
PRAKTIČNI POUK	Minimalno 480 ur
POKLICI	Kozmetični tehnik, gradbeni tehnik, elektrotehnik, aranžerski tehnik, tehnik računalništva, strojni tehnik, veterinarski tehnik ...
!POZOR: preizkus spretnosti!	Zobotehnik: ročne spretnosti, smisel za oblikovanje, sposobnost razlikovanja barv Fotografski tehnik in tehnik oblikovanja: likovna nadarjenost

Gimnazijski programi

POGOJI ZA VPIS	Uspešno dokončana OŠ
TRAJANJE	4 leta
ZAKLJUČEK	Splošna matura
MOŽNOSTI NADALJEVANJA IZOBRAŽEVANJA	<ol style="list-style-type: none">1. Višje strokovno izobraževanje2. Visoko strokovno izobraževanje3. Univerzitetni študij
VRSTE GIMNAZIJ	<ol style="list-style-type: none">1. Splošne gimnazije (gimnazija, klasična gimnazija, gimnazija s športnim oddelkom)2. Strokovne gimnazije (ekonomska, tehniška, umetniška)
POKLICI	Ne izobražujejo za poklic, a ga je s poklicnim tečajem možno pridobiti
!POZOR: posebni vpisni pogoji na nekaterih programih!	Umetniška gimnazija: likovna, glasbena ali plesna nadarjenost Športni oddelki: registrirani športniki, zdravniško potrdilo, potrdilo nacionalne panožne športne zveze

Maturitetni (MT) in poklicni tečaj (PT)

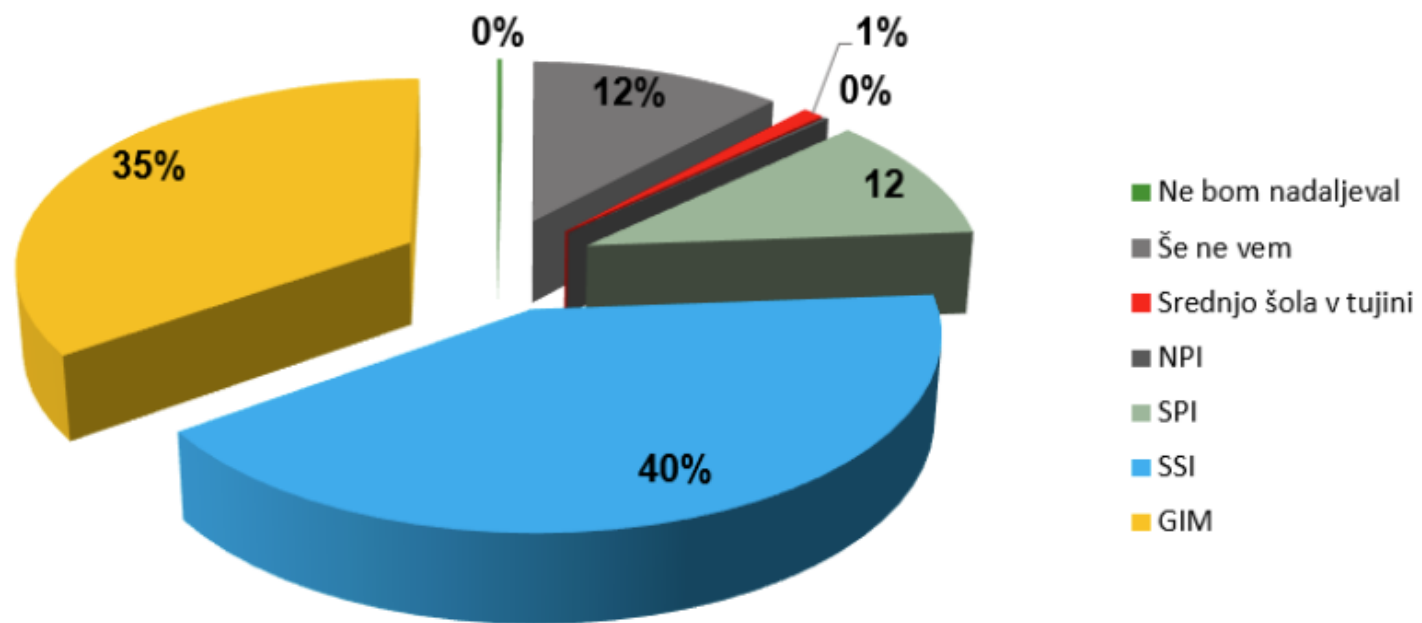
MATURITETNI TEČAJ	POKLICNI TEČAJ
<ul style="list-style-type: none">❖ Namenjen kandidatom, ki so pridobili srednjo poklicno ali srednjo strokovno izobrazbo ali končali 3. letnik gimnazije in prekinili šolanje za najmanj eno leto ali končali zasebni program gimnazije ali so zaključili osnovnošolsko izobraževanje, če uspešno opravijo preizkus znanja na ravni tretjega letnika gimnazije iz obveznih in izbirnih predmetov splošne mature❖ Traja 1 šolsko leto – splošna matura❖ Poseben program priprave na splošno maturo❖ Izvajajo gimnazije	<ul style="list-style-type: none">❖ Namenjen kandidatom, ki so uspešno končali štiri letnike gimnazije ali strokovne šole (brez mature)❖ Traja 1 šolsko leto – poklicna matura❖ Strokovni moduli s praktičnim usposabljanjem❖ Druga pot do naziva strokovne izobrazbe, za katerega obstaja tudi štiriletni program srednjega tehniškega in strokovnega izobraževanja (ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, tehnik računalništva, gastronomija in turizem)

TABELA ZA IZRAČUN TOČK – VPIS V SREDNJE ŠOLE

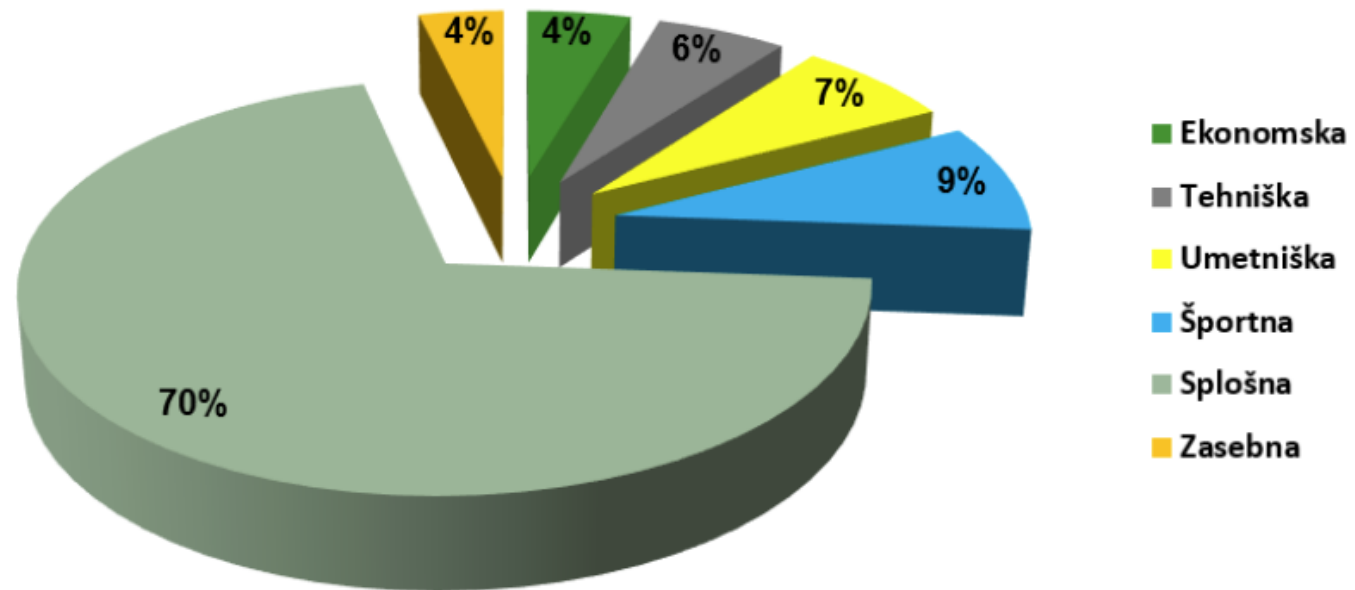
	7. razred	8. razred	9. razred
OŠ - predmeti	točke	točke	točke
slovenščina	5	5	5
matematika	5	5	5
tuji jezik	5	5	5
likovna vzgoja	5	5	5
glasbena vzgoja	5	5	5
geografija	5	5	5
zgodovina	5	5	5
držav. vzg. in etika	5	5	
fizika		5	5
kemija		5	5
biologija		5	5
naravoslovje	5		
tehnika in tehnologija	5	5	
športna vzgoja	5	5	5
SKUPAJ	55	65	55
SKUPAJ	175		

Namere glede na raven izobraževanja

Namere učencev po gimnazijskih programih

1. 2. Vajeništvo

Starost najmanj 15 let, vpisan/-a v srednje poklicno izobr.

Programi: oblikovalec kovin-
orodjar, mehatronik operater,
avtoserviser, klepar-krovec,
kamnosek, tesar ...

Vajeniška nagrada

Pridobivanje praktičnih izkušenj,
zgodnejši stik z delodajalcem

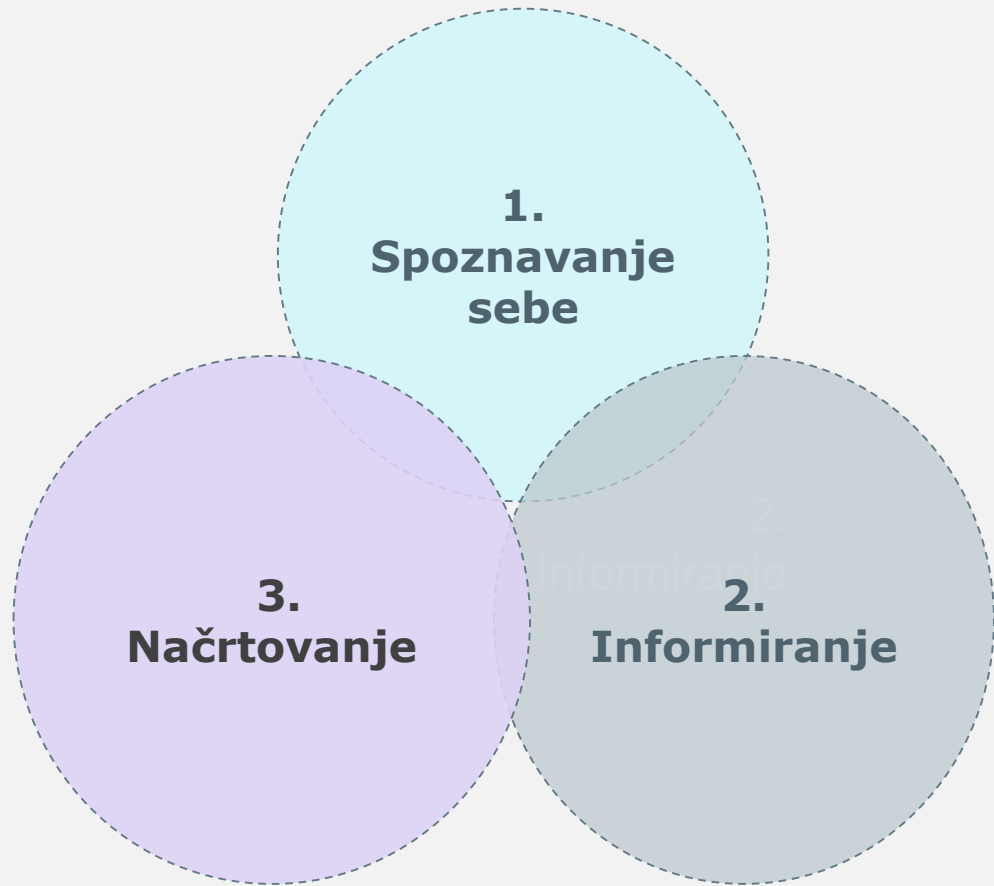
Del izobraževanja (vsaj 40 %) se izvaja v šoli

Del (vsaj 50 %) se izvaja pri delodajalcu – praktično usposabljanje (okvirno 56 tednov v treh letih namesto 24 tednov)

2. KARIERNA ORIENTACIJA IN VLOGA STARŠEV

2.1. Karierna orientacija

1. Spoznavanje sebe

Vrednote, interesi, osebne lastnosti, vizija, cilji, moči, sposobnosti, spretnosti, prednosti

2. Informiranje

Trg dela, iskanje informacij, raziskovanje

3. Načrtovanje

Opredelitev smeri, v katero želi otrok iti, postavljanje ciljev, sledenje zastavljenim ciljem

Odločitve o karierni poti **se ne končajo** z vpisom v šolo ali s pridobitvijo prve zaposlitve, temveč **se nadaljujejo** skozi celotno delovno življenje posameznika.

2. 2. Vpliv staršev

Karierno načrtovanje se začenja že v otroštvu

Vpliv staršev na mnenje otrok in na njihove izbire

Lastni stereotipi in predsodki, prepričanja o določenih poklicih

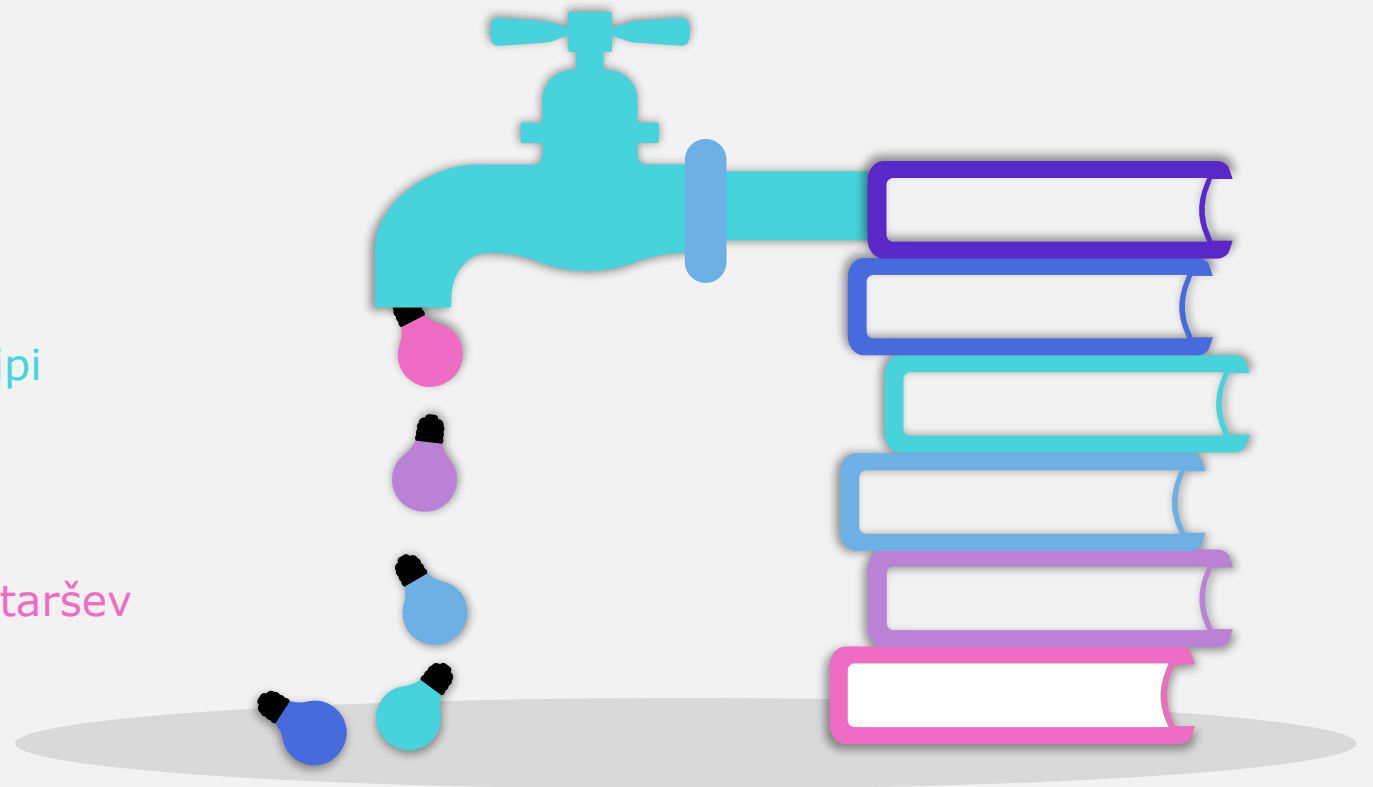
Lastne želje (družinsko podjetje, neuresničene mladostne želje ...)

•----- Pomoč pri načrtovanju

•----- Vpliv

•----- Stereotipi

•----- Želje staršev

2. 3. Kaj lahko storite vi?

Spodbujajte otrokovo radovednost in samozavest

Pogovarjajte se o skrbah glede izbire, o sanjah in hrepenenjih

Posredujte vaše znanje, ne odločitev

Ne vsiljujte vaših idej, raje raziskujte skupaj

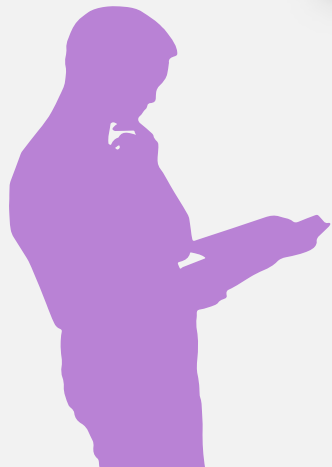
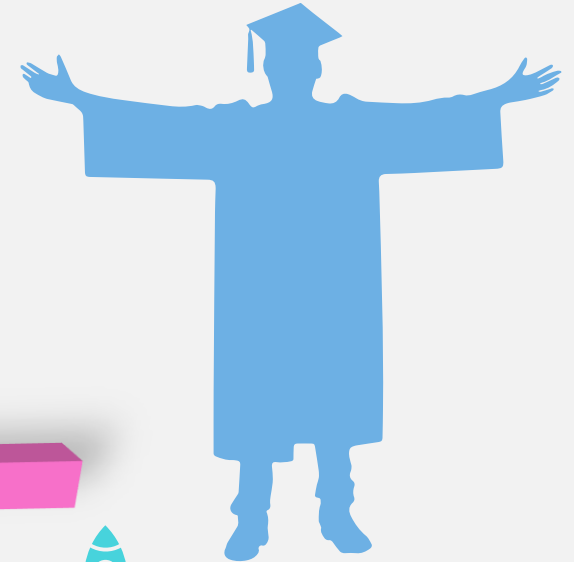
Spoštujte otrokovo izbiro

Odkrijte močna področja, omogočite pridobivanje delovnih izkušenj (domača opravila!)

Spoznajte njegove/njene vrednote!

2. 4. O čem mora razmisliti otrok?

- ❖ Kdo sem, kakšen/-a sem?
- ❖ V čem sem dober/-a?
- ❖ Kaj me zanima, kaj me veseli?
- ❖ Kaj me motivira?
- ❖ Katere so moje vrednote?
- ❖ Kateri šolski predmeti so mi najbolj všeč?
- ❖ Na kaj sem najbolj ponosen/-a?

- ❖ Kakšna je situacija na trgu dela?
- ❖ Kateri poklici so mi všeč?
- ❖ Kakšne ovire/izzive imam?
- ❖ Kako bi izgledal moj idealen dan?
- ❖ Kakšne možnosti izobraževanja obstajajo (novi programi, preimenovanje starih, vpisni pogoji)?

3. TRG DELA IN POKLICNI PRIHODNOSTI

3. 1. Trg dela nekoč in danes

NEKOČ	DANES
Opravljanje istega poklica do upokojitve	Menjava ne samo zaposlitev, pač pa tudi poklicev (5 do 7 menjav do konca življenja)
Menjava zaposlitve družbeno manj sprejemljiva	Nestabilen trg dela (tehnološki napredek, globalizacija, migracije ...)
Manj izbire izobraževalnih programov	Več izbire, a hkrati težje odločitve, več neodločenosti
Izobrazba – boljša zaposlitev	Izobrazba – boljša zaposlitev?
Delavnik od 6h do 14h	Fleksibilen delovnik
Zaposlitev za nedoločen čas	Nove oblike dela
Stabilno delo	Znanje hitro zastara - potrebno nenehno učenje

3. 2. Delovni trendi - trenutno

Nemogoče je z vso gotovostjo trditi, kateri poklici bodo v prihodnosti bolj ali manj perspektivni, se pa napovedujejo določeni trendi

Pomanjkanje delovne sile (60 % podjetij nima dovolj delavcev)

Trg dela se zaradi tehnološkega napredka, družbenih trendov, gospodarskih premikov in drugih dejavnikov nenehno spreminja

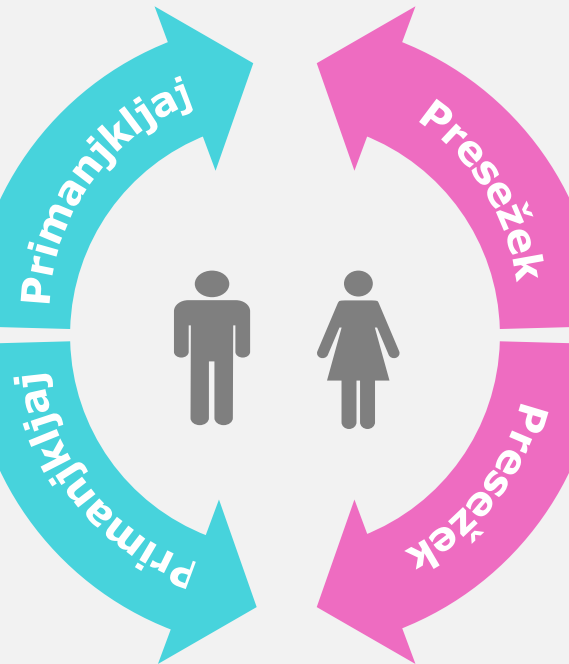
Kar 44 % Evropejcev med 16. in 74. letom nima osnovnih digitalnih sposobnosti
(vir: [Svetovni gospodarski forum](#))

Potrebne čim bolj raznolike veščine!

3. 3. Katerih kadrov primanjkuje in kateri so v presežku?

Učitelji v osnovnih in srednjih šolah
Svetovalni delavci
Vzgojitelji v vrtcih
Zdravniki
Pravni strokovnjaki
Inženirji elektrotehnike, kemije, strojništva

Arhitekti
Filozofi
Fotografi
Sociologi
Nabavni referenti

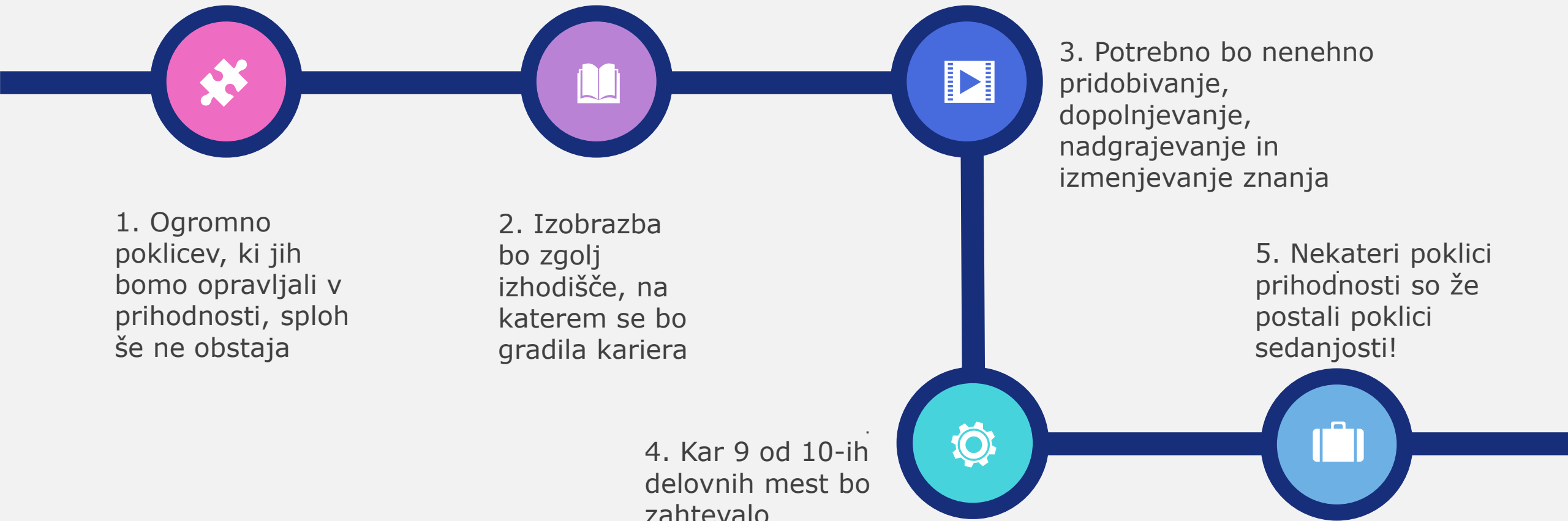

Farmacevti
Gradbeni delavci
Finančni analitiki
Sistemski analitiki
Krovci, tesarji
Pleskarji
Kuharji
Policisti, vojaki

Telefonisti
Posredniki za zaposlovanje
Delavci za ročna pakiranja in preprosta dela
Poslovni sekretarji
Prevajalci

Vir: [Poklicni barometer 2023](#)

3. 4. Kaj nas čaka v prihodnosti?

1. Ogromno poklicev, ki jih bomo opravljali v prihodnosti, sploh še ne obstaja

2. Izobrazba bo zgolj izhodišče, na katerem se bo gradila kariera

4. Kar 9 od 10-ih delovnih mest bo zahtevalo digitalne veščine

3. Potrebno bo nenehno pridobivanje, dopolnjevanje, nadgrajevanje in izmenjevanje znanja

5. Nekateri poklici prihodnosti so že postali poklici sedanosti!

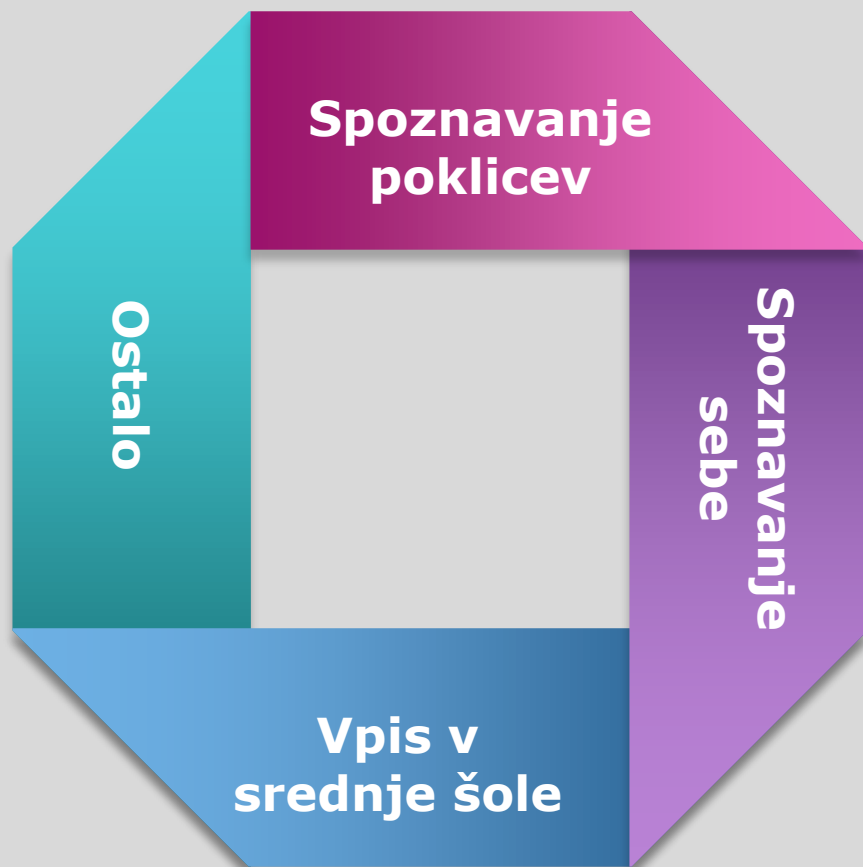
3. 5. Katera področja naj bi v prihodnosti izstopala?

4. UPORABNE INFORMACIJE IN POVEZAVE

4. 1. Koristne informacije in povezave

[Opis poklicev](#)
[Moja izbira](#)
[Inženirke in inženirji bomo](#)
[Karierni klepeti](#)
[Poklicni barometer 2023](#)

[Rokovnik za vpis v srednje šole](#)
[Vpis v srednjo šolo](#)
[Portal srednjih šol](#)

[Pripomočki za spoznavanje sebe](#)

[Vse o štipendijah](#)
[Informativa](#)
[Vajeništvo](#)
[Za starše](#)
[Maturitetni tečaj](#)
[Poklicni tečaj](#)

Kontakt za
brezplačna individualna svetovanja:

Sabina Zupan

sabina.zupan@cene-stupar.si

ZA KONEC ...

**OTROK NAJ IZBIRA S SRCEM IN
RAZUMOM, VI PA MU PRI TEM
STOJTE OB STRANI.**

Hvala za vašo pozornost 😊

